

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΕΠΙΠΕΔΟ 6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Εαρινό (8ο)
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/ALEX03186/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i>

Κεντρικός στόχος του μαθήματος είναι η εκπαίδευση των φοιτητών γύρω από τις ειδικότερες γνώσεις και δεξιότητες που αφορούν στις παιδαγωγικές μεθόδους και διδακτικές στρατηγικές στο πεδίο της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (ΠΕ) / Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη (ΕΑΑ), προκειμένου να είναι σε θέση να εμπλέκονται ενεργά και με επιτυχία στην εκπόνηση Προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (ΠΠΕ) στο πλαίσιο της τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να είναι σε θέση:

- να αναγνωρίζουν τις γενικές και ειδικότερες γνώσεις και δεξιότητες που αφορούν στις παιδαγωγικές μεθόδους και διδακτικές στρατηγικές που απαιτούνται για την εκπόνηση ενός επιτυχημένου ΠΠΕ (ΜΑ 3 και 14),
- να έχουν αποκτήσει κάποια εμπειρία στο σχεδιασμό και εφαρμογή ΠΠΕ σε γενικής φύσεως θεματολογία (ΜΑ 3 και 14),
- να έχουν εντυπώσει σε ειδικότερα θέματα που συναντώνται διεθνώς στο πεδίο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, όπως π.χ. στη Εκπαίδευση στη θαλάσσια βιοποικιλότητα, θαλάσσιο γραμματισμό κ.λπ. και να μπορούν να τα υποστηρίξουν στις σχολικές τους μονάδες (ΜΑ 3 και 14),
- να εντοπίζουν σχετικό υλικό (δηλαδή υλικό με περιβαλλοντικό προσανατολισμό) σε περιοχές όπως η λογοτεχνία (π.χ. παραμύθια, νεανική λογοτεχνία, ποίηση και πεζογραφία), ο έντυπος και ηλεκτρονικός τύπος (π.χ. εφημερίδες, περιοδικά), η τέχνη (π.χ. ζωγραφική, κινηματογράφος) και να μπορούν να το αξιοποιούν εμπράκτως στο πλαίσιο της τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης μεταυσιώνοντάς το σε εκπαιδευτικό υλικό (ΜΑ 3 και 14).

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με την χρήση και των απαραίτητων, σχετικών τεχνολογιών
- Αυτόνομη / ομαδική εργασία
- Λήψη αποφάσεων
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυ-πολιτισμικότητα
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγικό – Ενημερωτικό μάθημα
2. Βιωματικό εργαστήριο I (Ανάλυση και ανάπτυξη των παιδαγωγικών μεθόδων: Μέθοδος Project, Επίλυση Προβλήματος)
3. Βιωματικό εργαστήριο II (Ανάλυση και ανάπτυξη των παιδαγωγικών μεθόδων: Έρευνα δράσης, Δραματοποίηση, Δραστηριότητες προσομοίωσης, Πειραματική μέθοδος)
4. Βιωματικό εργαστήριο III (Ανάλυση και ανάπτυξη των παιδαγωγικών μεθόδων: Χαρτογράφηση εννοιών, Καταιγισμός ιδεών, Ομαδική συζήτηση και αντιπαράθεση απόψεων, Ανάδειξη συνειδητοποίηση και αλλαγή αξιών κ.ά.)
5. Βιωματικό εργαστήριο IV (Ανάλυση και ανάπτυξη των παιδαγωγικών μεθόδων: Μετακίνηση στο προς μελέτη πεδίο, Περιβαλλοντικά μονοπάτια)
6. Διάλεξη I (Βιολογική ποικιλότητα)
7. Διάλεξη II (Θαλάσσιος γραμματισμός)
8. Παρουσίαση εργασιών I (Οικολογικά παραμύθια – Το φυσικό περιβάλλον στην νεανική λογοτεχνία)
9. Παρουσίαση εργασιών II (Το φυσικό περιβάλλον στην Πεζογραφία και την Ποίηση)
10. Παρουσίαση εργασιών III (το φυσικό περιβάλλον στην Τέχνη: Ζωγραφική – Κινηματογράφος – Μουσική)
11. Παρουσίαση εργασιών III (Σχεδιασμός και πραγματοποίηση Προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης)
12. Επίσκεψη σε Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης της ευρύτερης περιοχής της Θράκης
13. Συζήτηση – Αξιολόγηση – Αυτοαξιολόγηση

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	• Δια ζώσης – Πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία					
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	• Χρήση του powerpoint κατά τη διδασκαλία • Χρήση video κατά τη διδασκαλία • Χρήση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class • Ηλεκτρονική επικοινωνία μέσω e-mail					
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="695 1776 1128 1892">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1128 1776 1474 1892">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="695 1892 1128 1976">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1128 1892 1474 1976">10</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	10	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου					
Διαλέξεις	10					

Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS

Βιωματικά εργαστήρια	8
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	50
Εκπόνηση project (ομαδικού ή/ και ατομικού)	47
Μετακίνηση σε Δομή μη τυπικής εκπαίδευσης (ΚΠΕ)	10
Σύνολο Μαθήματος	125

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

Γλώσσα: Ελληνική

Αξιολόγηση: Διαμορφωτική

Ενδιάμεση εξέταση (εκπόνηση καθ' όλη τη διάρκεια των μαθημάτων ομαδικών project) (100%)

Περιλαμβάνει: Βιωματικά εργαστήρια, Δημόσιες παρουσιάσεις ομαδικών ή/και ατομικών εργασιών μέσα από τις οποίες καλούνται οι φοιτητές να πραγματοποιήσουν εικονικές διδασκαλίες για πληθώρα περιβαλλοντικών θεμάτων

Κριτήρια αξιολόγησης: Βαθμός προετοιμασίας, βαθμός διερεύνησης της βιβλιογραφίας, σαφήνεια και συνοχή στην επιχειρηματολογία που αναπτύσσεται, βαθμός επίτευξης του διδακτικού μετασχηματισμού ανάλογα με την τάξη διδασκαλίας, συνθετική και αναλυτική προσέγγιση στα υπό διαπραγμάτευση θέματα, κριτική σκέψη

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ (ενδεικτική)

Προτεινόμενα διδακτικά συγγράμματα

1. **Γεωργόπουλος, Α. & Τσαλίκη, Ε. (2006).** Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, Αρχές – Φιλοσοφία – Μεθοδολογία – Παιχνίδια & Ασκήσεις. Αθήνα: Gutenberg.

2. **Καλαϊτζίδης, Δ. & Ουζούνης, Κ. (2000).** *Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, Θεωρία & Πράξη*. Ξάνθη: Σπανίδης.

Πρόσθετη προτεινόμενη βιβλιογραφία

- **Αθανασάκης, Α. (2004).** *Η Περιβαλλοντική Αγωγή σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης*. Αθήνα: Gutenberg.
- **Αθανασάκης, Α. & Κουσουρής, Θ. (1999).** «Περιβάλλον και Οικολογία στην Εκπαίδευση. Η θεματική και μεθοδολογική ένταξη των σχέσεων Περιβάλλοντος – Σχολείου – Αγωγής στο εκπαιδευτικό μας σύστημα. Αθήνα: Δαρδανός, Αθήνα.
- **Γεωργόπουλος, Α. (2005) (επιμέλεια).** *Περιβαλλοντική Εκπαίδευση. Ο νέος πολιτισμός που αναδύεται*. Αθήνα: Gutenberg.
- **Δημητρίου, Α. (2009).** *Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, Περιβάλλον, Αειφορία*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.
- **Ζυγούρη, Έ. (2005).** *Αξιολόγηση προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης. Θεωρία και Πράξη*. Αθήνα: Τυπωθήτω.
- **Λιαράκου, Γ. & Φλογαίτη, Ε. (2007).** *Από την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση στην Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη. Προβληματισμοί – Τάσεις – Προτάσεις*. Αθήνα: Νήσος.
- **Παπαβασιλείου, Β. (2011).** *Η Περιβαλλοντική Εκπαίδευση στις Επιστήμες της Αγωγής*. Αθήνα: Πεδίο.
- **Ράπτης, Ν. (2000).** *Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και Αγωγή. Το θεωρητικό πλαίσιο των επιλογών*. Αθήνα: Τυπωθήτω.
- **Χριστιάς, Ι. (1998).** *Από την Πατριδογνωσία στη Μελέτη του Περιβάλλοντος. Η παιδαγωγική και τα προβλήματα του Δημοτικού Σχολείου*. Αθήνα: Τυπωθήτω.

Συναφή επιστημονικά Περιοδικά (ξενόγλωσσα και ελληνόγλωσσα)

- *The Journal of Environmental Education*
- *Environmental Education Research*
- *Περιβαλλοντική Εκπαίδευση για την Αειφορία*
- *Για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση*
- *Θέματα Επιστημών και Τεχνολογίας στην Εκπαίδευση*